

Saksframlegg

--	--	--

Lokal koronaforskrift uke 28

Rådmannens innstilling:

Formannskapet slutter seg til at lokal koronaforskrift fastsatt av kommuneoverlegen videreføres.

Tiltak som ikke lenger er forholdsmessige vil fortløpende oppheves.

Innføring av nye og vesentlige strengere tiltak, skal så raskt som mulig forelegges formannskapet til vurdering.

Bakgrunn for saken:

På grunnlag av lokalt smitteutbrudd i foregående uker, besluttet kommuneoverlegen mandag 5. juli og fastsette lokal koronaforskrift med hjemmel i smittevernloven § 4-1 første ledd, jf. §4-1 femte ledd siste punktum (kommuneoverlegens hastekompetanse).

I forskriften er det fast påbud om bruk av munnbind innendørs på offentlig sted, ventekarantene for nærkontakter av nærkontakter og begrensninger i skjenketiden.

I forkant av beslutningen ble saken drøftet i kriseledelsen og det ble gjennomført møte med lokalt næringsliv.

Forskriften gjelder inntil videre. Rådmannen anbefaler at forskriften videreføres minst en uke til. Det tar gjerne 14 dager før en ser virkningen av tiltak.

Dersom antall nye smittetilfeller faller vesentlig, vil kommuneoverlegen fortløpende vurdere om tiltak i forskriften bør oppheves tidligere enn tirsdag 20. juli. Typisk dersom det ikke kan knyttes smittetilfeller til utestedene, bør begrensninger i skjenketiden oppheves. Dersom smittetrykket vedvarer høyt over tid, vil et eller flere av tiltakene kunne videreføres ut over denne uken.

Kommunestyret har delegert myndigheten til å fastsette forskrift når kriseledelse er satt til formannskapet. Formannskapet har myndighet til å overprøve kommuneoverlegens gjeldende beslutning og oppheve hele eller deler av forskriften. Formannskapet har ikke myndighet til å instruere kommuneoverlegen om hvordan dennes myndighet skal benyttes i framtid.

Rådmannen legger til grunn at dersom kommuneoverlegen beslutter å innføre nye og strengere regler, bør det umiddelbart innkalles til ekstraordinært møte i formannskapet.

Saksopplysninger:

Epidemiologisk situasjon:

Utviklingen viste uke 26 et sterkt økende antall nye smittetilfeller, med 119 smittede sist uke mot kun 24 smittede uken før (Fig 1). En økning i smitten er ikke uventet når samfunnet åpner opp igjen, men de utbruddene vi så forrige ukene, er større enn det som kan forventes. Det ble registrert mest smitte ved utesteder, barnehager og enkelte ved bedrifter.

Kapasitet på testing og smittesporing var i perioder presset på grunn av volumet som ble testet og sporet. Andel smittede med ukjent smittevei var relativt lav, da flesteparten kunne spores tilbake til personer eller hendelser. Det var kun 13 (11%) som var helt uten kjent smittevei. Antall personer testet for covid-19 økte, og andel positive av de testede viste også en relativt kraftig økning. Innleggelses i sykehus og intensivavdelinger var og er stabilt lavt i regionen. I forhold til FHIs risikomatrix tilsier 357 nye tilfeller pr 100 000 siste 2 uker risikonivå 4, mens andel med ukjent smittevei og andel positive blant de testede tilsier risikonivå 4-5.

FHI sin vurdering av deltautbrudd:

FHI skriver i sin rapport 3.juli 2021 ¹ følgende:

Tiltakene for å få kontroll med utbrudd med Delta-varianten er de samme som har vært benyttet mot epidemien til nå: hygiene, testing, isolering, smittesporing, karantene og – ved behov – målrettede kontaktreducerende tiltak.

Siden det er så stor og stadig økende immunitet i befolkningen, er det betydelig mindre fare for at lokale utbrudd skal løpe helt ut av kontroll og skape stor sykdomsbyrde. Kommunene kan derfor være mer tilbakeholdne med omfattende kontaktreducerende tiltak.

Vaksinasjonsprogrammet er avgjørende for langvarig kontroll med epidemien. Det er vaksinasjon som skal bringe covid-19 over i en endemisk fase.

Kommuneoverlegens konklusjon:

På grunn av den sterke økningen i antall smittetilfeller i uke 26, hadde kommunen løpende kontakt med FHI gjennom denne uken. En totalvurdering i samråd med FHI tilsa risikonivå 3 i Ullensaker:

Økende insidens utenom avgrensede utbrudd og fare for rask akselerasjon i insidens. Tilfellene er dels sporadiske og dels klynger i ulike miljøer. Rundt 10 – 20 % har ukjent smittesituasjon. Kapasitet for smittesporing og testing er under press.

Kommuneoverlegen vurderte situasjonen slik at det er en viss fare for å miste kontrollen selv ved intensiv smittesporing og TISK. Situasjonen ble gjentatte ganger diskutert med FHI, sist søndag kveld i uke 26.

Kommuneoverlegen anbefalte derfor i samråd med FHI å innføre lokale målrettede smitteverntiltak for å få kontroll på smitten. De lokale tiltak burde innføres snarest, og i første omgang ha en varighet på en uke. Tiltak som var målrettede var:

- Munnbind
 - o påbud som forhindrer smitte spredning
- Ventekarantene

¹ <https://www.fhi.no/contentassets/c9e459cd7cc24991810a0d28d7803bd0/vedlegg/notat-om-risiko-ved-variant-b.1.617.2-andre-oppdatering-2021-07-03.pdf>

- forhindrer smitte i påvente av testsvar når det er mintanke om smitte
- Redusert skjenketid for serveringssteder og redusert antall personer som kan være til stede samtidig
 - Redusere sjansen for nærkontakt og smitte
 - Redusert antall personer i et lokale reduserer sjansen for smitte
 - «Til tross for smitteverntiltak som var gjeldende i Oslo i andre halvdel av studieperioden, var det å spise ut på serveringssteder forbundet med en tre ganger høyere sjanse for smitte, og å drikke alkohol på private fester var forbundet med 70 % høyere sjanse for smitte.» (FHI i rapport «Kartlegging av smittesteder for covid-19 i Oslo)

Forholdsmessighetsvurdering:

Kommuneoverlegene fulgte i ukene (25 og 26) situasjonen tett og med hyppig kontakt og veiledning fra Fhi. Situasjonen ble gradvis forverret med økende antall smittede som hadde vært innom ett eller flere utesteder. Det var lenge oversiktlige enkeltutbrudd, der smittesporingen hadde hatt oversikt over nærkontakter. Siste dagene i uke 26, ble det et økende antall personer med ukjent smittevei og det er da en økt fare for en rask økning av insidens. Fhi ga det rådet at Ullensaker kommune burde innføre lokale regler i form av et hastevedtak for å begrense smitteutbredelsen. Det ble anbefalt at vedtaket ble evaluert etter en uke.

Det ble påvist flere tilfeller av Delta varianten, og denne antas å dominere i utbruddene. Smittesporingen har gitt klare tegn på at det var en betydelig og høy grad av smittsomhet. Delta varianten er mere smittsom, gir mere alvorlig sykdom, har en høyere risiko for alvorlig sykdom og innleggelse på sykehus. Personer som er beskyttet med bare en dose vaksine, kan bli både syke og smitteførende.

Det vektlegges av nasjonale myndigheter at lokale utbrudd av Deltavarianten slås ned og forsinkes utbredelsen av denne i befolkningen både lokalt og nasjonalt, i påvente av at vaksinasjonsdekningen i befolkningen øker.

Den økte smittsomheten av Deltavirus gir grunnlag for å anta at luftsmitte er bidragende og at en meters regelen ikke er tilstrekkelig. Bruk av munnbind er således et målrettet tiltak for å redusere denne. Redusert skjenketid for serveringssteder reduserer sjansen for nærkontakt og smitte. Ved å muliggjøre skjenking til klokken 24.00, regner man med at man begrenser innbyggernes ønske om å reise til nabokommunene for skjenking.

Ved å forskriftsfeste ventekarantene vil vi kunne forhindre smitte i påvente av testsvar når det er mintanke om smitte. Dette er et viktig tiltak når vi har økende antall tilfeller av ukjent smittevei i befolkningen.

Man kunne også tenke seg at det å redusere antall personer i lokalene ville kunne bidra til redusert smitte, spesielt ved muligheten for luftsmitte. Dette tiltaket anses ikke forholdsmessig fordi:

- Det vil innebære at vi må detalj utforme nye krav som må sikre at alle utesteder blir behandlet likt
- Det vil være vanskelig å gjennomføre kontroller med dette og sikre likebehandling
- Det vil medføre færre gjester og gå utover næringsgrunnlaget i driften

En uoversiktlig vanskelig definerbar antallsberegning, vil kunne medføre skepsis og manglende respekt for det viktigste ved smittevernet. Det som allerede nå står i nasjonale krav til forsvarlig drift, deriblant «metern», håndhygiene, streng køordning, og nå munnbind.

De øvrige tiltakene anses etter dette som både målrettede og forholdsmessige.

Rådmannens vurdering:

Basert på de siste smittetallene, anbefaler kommuneoverlegen at forskriften videreføres minst en uke til. Rådmannen slutter seg til denne vurderingen.

Tiltakene skal fortløpende vurderes og oppheves dersom de ikke lenger er forholdsmessige.

Dersom kommuneoverlegen finner grunn til det, vil et eller flere av tiltakene videreføres ut over denne uken. En slik beslutning kan treffes med hjemmel i kommuneoverlegens hastekompetanse etter smittevernloven § 4-1 femte ledd.

Kommunestyret har delegert myndigheten til å fastsette forskrift når kriseledelse er satt til formannskapet. Formannskapet har myndighet til å overprøve kommuneoverlegens gjeldende beslutning og oppheve hele eller deler av forskriften. Formannskapet har ikke myndighet til å instruere kommuneoverlegen om hvordan dennes myndighet skal benyttes i framtid.

Rådmannen legger til grunn at dersom kommuneoverlegen beslutter å innføre nye og strengere regler, bør det umiddelbart innkalles til ekstraordinært møte i formannskapet.

Gjeldende forskrift ligger på <https://lovdata.no/forskrift/2021-07-05-2325>. Vedlagt ligger smitterapport og kommuneoverlegens forholdsmessighetsvurdering.